

СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ

УДК 334.02

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2021.1.24>

Л.В.БОРОВИК

Херсонський державний аграрно-економічний університет
ORCID: 0000-0001-7200-0497

А.С.КАРНАУШЕНКО

Херсонський державний аграрно-економічний університет
ORCID: 0000-0003-1813-2792

В.С.ПЕТРЕНКО

Херсонський державний університет
ORCID: 0000-0001-8336-7665**РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

У статті досліджена роль інформації у формуванні глобальної економіки та розбудові інформаційного суспільства в Україні.

Розвиток інформаційних технологій у глобальному середовищі призвів до того, що у сучасній економіці інформація стала ключовим поняттям, а інформаційний сектор економіки – найбільш популярним. Розбудова інформаційного суспільства супроводжується глобалізацією соціального простору, посиленням впливу інформації на усі сфери життя людини, розвиток кожного індивідуума на основі знань та впровадження інноваційних технологій у суспільне виробництво та побут кожної людини.

Метою статті є дослідження трансформації інформації у економічний ресурс як основи формування інформаційної економіки та інформаційного суспільства.

Основні засади розвитку інформаційного суспільства у глобальному масштабі започатковані як на рівні Всесвітнього саміту так і на рівні країн Європи. Всесвітній саміт з розвитку інформаційного суспільства визначає його як «суспільство, орієнтоване на людей, відкрите для усіх і спрямоване на розвиток, у якому кожний може створювати інформацію і знання, мати до них доступ, користуватися і обмінюватися ними, даючи змогу окремим особам, громадянам і народам повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи своєму сталому розвитку і підвищуючи якість свого життя».

Досліджено проблеми розвитку інформації у сучасному світі та визначено роль інформаційно-комунікаційних технологій у становленні інформаційної економіки й інформаційного суспільства у глобальному економічному середовищі. Встановлено, що формування інформаційної економіки та інформаційного суспільства в Україні здійснюється у відповідності до державної інформаційної політики, окресленої чинними законодавчими документами. У стратегічній перспективі розбудова інформаційної економіки та інформаційного суспільства дасть можливість зміцнити економічні позиції України у глобальному економічному середовищі та підвищити добробут населення країни. Зроблені висновки указують на величезний вплив інформації на соціально-економічне, політичне та культурне життя суспільства. А основним продуктом, який буде активно рухати суспільство у напрямі соціально-економічного прогресу будуть інформаційно-комунікаційні технології, знання і наукові дослідження, інтелектуальні послуги.

Ключові слова: інформація, комунікація, технологія, інформаційна економіка, Інтернет, глобальне середовище.

Л.В.БОРОВИК

Херсонский государственный аграрно-экономический университет
ORCID: 0000-0001-7200-0497

А.С.КАРНАУШЕНКО

Херсонский государственный аграрно-экономический университет
ORCID: 0000-0003-1813-2792

В.С.ПЕТРЕНКО

Херсонский государственный университет
ORCID: 0000-0001-8336-7665**РОЛЬ ИНФОРМАЦИИ В ФОРМИРОВАНИИ ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ И ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ОБЩЕСТВА**

В статье исследована роль информации в формировании глобальной экономики и развитии

информационного общества в Украине.

Развитие информационных технологий в глобальной среде привело к тому, что в современной экономике информация стала ключевым понятием, а информационный сектор экономики - наиболее популярным. Развитие информационного общества сопровождается глобализацией социального пространства, усилением влияния информации на все сферы жизни человека, развитие каждого индивидуума на основе знаний и внедрения инновационных технологий в общественное производство и быт каждого человека.

Целью статьи является исследование трансформации информации в экономический ресурс как основы формирования информационной экономики и информационного общества.

Основные принципы развития информационного общества в глобальном масштабе основаны как на уровне Всемирного саммита так и на уровне стран. Всемирный саммит по развитию информационного общества определяет его как «общество, ориентированное на людей, открытое для всех и направленное на развитие, в котором каждый может создавать информацию и знания, иметь к ним доступ, пользоваться и обмениваться ими, позволяя отдельным лицам, гражданам и народам в полной мере реализовать свой потенциал, содействуя своему устойчивому развитию и повышая качество своей жизни».

Исследованы проблемы развития информации в современном мире и определена роль информационно-коммуникационных технологий в становлении информационной экономики и информационного общества в глобальной экономической среде. Установлено, что формирование информационной экономики и информационного общества в Украине осуществляется в соответствии с государственной информационной политикой, обозначенной действующими законодательными документами. В стратегической перспективе развитие информационной экономики и информационного общества позволит укрепить экономические позиции Украины в глобальной экономической среде и повысить благосостояние населения страны. Сделанные выводы указывают на огромное влияние информации на социально-экономическое, политическое и культурное жизни общества. А основным продуктом, который будет активно двигать общество в направлении социально-экономического прогресса будут информационно-коммуникационные технологии, знания и научные исследования, интеллектуальные услуги.

Ключевые слова: информация, коммуникация, технология, информационная экономика, Интернет, глобальная среда.

L.V. BOROVIK

Kherson State agrarian and economic University

ORCID: 0000-0001-7200-0497

A. S. KARNAUSHENKO

Kherson State agrarian and economic University

ORCID: 0000-0003-1813-2792

V. S. PETRENKO

Kherson State University

ORCID: 0000-0001-8336-7665

THE ROLE OF INFORMATION IN FORMATION OF THE GLOBAL ECONOMY AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF SOCIETY

The article examines the role of information in the formation of the global economy and the development of the information society in Ukraine.

The development of information technologies in the global environment has led to the fact that information has become a key concept in the modern economy, and the information sector of the economy is the most popular. The development of the information society is accompanied by the globalization of social space, the increasing influence of information on all spheres of human life, the development of each individual on the basis of knowledge and the introduction of innovative technologies into social production and the life of each person.

The purpose of the article is to study the transformation of information into an economic resource as the basis for the formation of an information economy and an information society.

The basic principles for the development of the information society on a global scale are based both at the level of the World Summit and at the country level. The World Summit on the Development of the Information Society defines it as «a people-centered, inclusive and development-oriented society in which everyone can create, access, use and share information and knowledge, enabling individuals, citizens and peoples fully realize their potential, contributing to their sustainable development and improving the quality of their lives».

The problems of information development in the modern world are investigated and the role of

information and communication technologies in the formation of the information economy and information society in the global economic environment is determined. It has been established that the formation of the information economy and information society in Ukraine is carried out in accordance with the state information policy, indicated by the current legislative documents. In a strategic perspective, the development of the information economy and the information society will strengthen the economic position of Ukraine in the global economic environment and improve the well-being of the country's population. The conclusions drawn indicate the enormous influence of information on the socio-economic, political and cultural life of society. And the main product that will actively move society towards socio-economic progress will be information and communication technologies, knowledge and scientific research, intellectual services.

Key words: information, communication, technology, information economy, Internet, global environment.

Постановка проблеми

У сучасному світі інформація – це одна з головних рушійних сил економічного розвитку та позитивних соціальних змін у суспільстві. Розвиток інформаційних технологій у глобальному середовищі призвів до того, що у сучасній економіці інформація стала ключовим поняттям, а інформаційний сектор економіки – найбільш популярним. Інформаційні системи та інформаційно-комунікаційні технології є основними засобами взаємодії суб'єктів виробничої діяльності та збуту товару й послуг. Беручи за основу та, що інформаційні системи є сукупністю інструментів, засобів і методів за допомогою яких збирають, обробляють, передають, зберігають та надають данні користувачам, можна стверджувати, що інформаційні технології перетворилися у незмінні інструменти ведення бізнесу та впливу на економічний розвиток суспільства. Розбудова інформаційного суспільства супроводжується глобалізацією соціального простору, посиленням впливу інформації на усі сфери життя людини, розвиток кожного індивідуума на основі знань та впровадження інноваційних технологій у суспільне виробництво та побут кожної людини. Використовуючи можливості вільного доступу до інформації, можна визначити оптимальну модель стратегічного розвитку виробництва в умовах конкурентного ринкового середовища. Сучасні інформаційні технології дають можливість трансформувати отриману інформацію у реальну продукцію та вигідно реалізувати її на ринках збуту, задовольняючи потреби населення. Отже, завдяки інформації можна не тільки підвищити конкурентоспроможність підприємства, а й добитися позитивних зрушень у соціально-економічному розвитку суспільства. Виходячи з цього очевидно, що актуальність дослідження впливу інформації на економічний та соціальний розвиток суспільства є безперечною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідженням проблем формування інформаційної економіки та інформаційного суспільства присвячені наукові праці Дж.Акерлофа, Л.Бриллюена, У.Бека, Н.Вінера, П.Друкера, М.Кастельса, Г.Кастлера, Р.Ліпсі, Г.Лассуела, Ю.Лотмана, У.Мартіна, А.Моля, І.Масуди, І.Новіка, Ч.Огсуда, Е.Трофлера, У.Шрамма, К.Шеннона, В.М. Андрієнка, Т.А. Берези, В.М. Вовка, В.В. Вітлінського, В.М. Геєця, М.Г.Гузя, М.С. Демкової, Я.А. Жаліла, В.Я. Заруби, А.В. Колодюка, Н.І. Костіної, І.Г. Лук'яненка, Л.Т. Мельника, С.І. Романенка, А.А. Чернова, В.І. Єлейко.

Формулювання мети дослідження

Метою статті є дослідження трансформації інформації у економічний ресурс як основи формування інформаційної економіки та інформаційного суспільства.

Викладення основного матеріалу дослідження

В сучасних умовах розвитку економіки інформаційні системи стають одними з основних фінансово-економічних інструментів формування ресурсного потенціалу підприємства та зростання добробуту суспільства. Інформаційна система – це організована сукупність елементів що збирає, обробляє, передає, зберігає та надає дані користувачам. Вона складається із людей, обладнання, процесів, процедур, технологій, операцій та даних. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та зростання обсягів інформаційних потоків є основними чинниками розвитку сучасної економічної системи. Завдяки впровадженню ІКТ з'являються нові економічні зв'язки між різними суб'єктами господарської діяльності, формуються сучасні ринки збуту, отримуються нові знання й професії та ін. В наш час мережа Інтернет стала основою нових методів ведення бізнесу, управління підприємством, взаємовідносин між людьми, розвитку інформаційної економіки, в якій інформація є не тільки продукцією, а й валютою. Як фактор розвитку науково-технічного прогресу, інформаційні технології активно змінюють структуру соціальних й економічних відносин, є джерелом формування модернізованої цивілізації, яка, за визначенням У.Бека, характеризуватиметься не як сукупність різноманіття окремих світів, їх взаємодії та відкритості, а як поява єдиного товарного світу у глобальному економічному просторі [1, с. 20;21]. А такі вчені як Д.Белл, П.Друкер, Е.Тофлер, І.Малик, Т.Халімон [2], [3] вважають, що розвиток інформаційних технологій призведе до появи інформаційної економіки та інформаційного суспільства.

На теперішній час серед вчених-економістів не існує єдиних поглядів щодо визначення поняття «інформаційна економіка», яке вперше було запропоновано австрійсько-американським вченим Ф.Махлупою [4]. Він також вперше в економічну теорію увів поняття «індустрія знань», до якого включив п'ять секторів інформації, інформаційні технології та інформаційні послуги [5]. Його послідовник М.Порат у 1976 р. визначав інформаційну економіку як кластер галузей, що виробляють сучасні бази даних та засоби, які забезпечують їх функціонування. Є й інші вчені, які, досліджуючи це поняття, визначають його як початкову стадію нової економіки постіндустріального суспільства, що у процесі еволюції поступово трансформуватиметься в економіку знань [6], яка характеризуватиметься зміною методів отримання прибутку, високою продуктивністю, глобальністю. Розвиток такої економіки дасть можливість суб'єктам господарювання здійснювати підприємницьку діяльність у світовому масштабі, коли капітал вільно переміщуватиметься між різними країнами, які можуть його використовувати з метою покращення добробуту суспільства.

На думку І.П. Малика, основними ознаками появи інформаційної економіки в Україні може бути [2]:

- зміна матеріально-технічної бази виробництва на інноваційну, яка характеризується автоматизацією та комп'ютеризацією засобів виробництва;
- впровадження сучасних інформаційних технологій у виробництво, торгівлю та послуги;
- розширення комп'ютерної мережі Інтернет та створення на цій основі мережевих підприємств, що зумовить появу нових форм праці, які характеризуватимуться дистанційністю;
- поява підприємств та корпорацій нового типу, що функціонуватимуть у мережі Інтернет, а також галузі економіки – інформаційної індустрії.

На сучасному етапі розвитку економіки успіх функціонування підприємства залежить від того, наскільки інформаційні технології задовольняють вимоги системи управління суспільним господарством. Використання інформаційних технологій в системі управління підприємством, робить його більш конкурентоспроможним за рахунок швидкої адаптованості до змін ринкової кон'юнктури. За визначенням Т.М. Халімона, характерними ознаками інформаційних технологій менеджменту підприємства є [3, с.69]:

- входження у глобальний інформаційний простір, що сприяє ефективному інформаційному забезпеченню і задоволенню своїх потреб в інформаційних продуктах і послугах;
- становлення та наступне домінування в економіці нових технологічних устроїв, що базуються на масовому використанні інформаційних технологій, які ведуть до появи нових форм економічної діяльності (е-комерція, дистанційне співробітництво, тощо);
- участь у розвитку інформації та знань, як факторів виробництва на додаток до ринків природних ресурсів, праці й капіталу, перехід інформаційних ресурсів підприємства в реальні ресурси економічного розвитку й перетворення інформації в товар;
- підвищення рівня професійного розвитку за рахунок удосконалення системи дистанційної освіти й розширення можливостей систем інформаційного обміну на міжнародних, державних, регіональних рівнях, підвищення ролі кваліфікації, професіоналізму та здібностей як найважливіших характеристик послуг праці [7].

Вищезазначене указує на те, що у сучасному економічному середовищі тільки на основі інформаційних технологій може бути досягнута сталість економічного розвитку підприємства та підвищення рівня його конкурентоспроможності. Поєднання інформаційних технологій з інноваційними організаційними чинниками прискорить економічне зростання підприємства, забезпечить його фінансово-економічну та інформаційну безпеку. Володіння повною, неупередженою, актуальною, оперативною інформацією сприятиме отриманню ринкових переваг підприємством, зниженню рівня ризиків його економічного зростання. Тому інформацію необхідно розглядати у нерозривній єдності з комп'ютерними системами, які забезпечують її збір, реєстрацію, зберігання, передачу. Велике значення в економічному і соціальному розвитку суспільства мають інформаційні технології, які базуються на застосуванні комп'ютерів, об'єднаних у комп'ютерну мережу, при активній участі користувачів в інформаційному процесі [8]. Об'єднуючись, мережі інтегруються у глобальні всесвітні структури Інтернет, що призвело до появи нового напрямку розвитку сучасного бізнесу – електронного. За визначенням Gartner Group, електронний бізнес трактується як безперервна оптимізація продуктів та послуг організації, а також виробничих зв'язків через застосування цифрових технологій Інтернет мережі як засобу комунікацій. Це може бути будь-яка діяльність, яка використовує можливості глобальних інформаційних мереж з метою ведення комерційної діяльності. Інтернет сприяє здійсненню комунікацій як між великими і складними соціальними, економічними, фінансовими системами так і між окремими індивідуумами. Завдяки йому здійснюється мережева модернізація фінансово-промислових груп, міжнародних виробничо-збутових об'єднань, яка характеризується зменшенням частки традиційних форм управління та збільшенням частки колективних форм, створенням віртуальних робочих колективів виконавців, що не зв'язані територіально і можуть спілкуватися один з одним засобами мобільного

зв'язку. За допомогою такої Інтернет технології як «електронна комерція» (E-commerce) відбувається модернізація комерційної інфраструктури. До «електронної комерції» відносять: електронний обмін інформацією (Electronic Data Interchange, EDI), електронний рух капіталу (Electronic Funds Transfer, EFS), електронну торгівлю (E-Trade), електронні гроші (E-Cash), електронний маркетинг (E-Marketing), електронний банкінг (E-Banking), електронні страхові послуги (E-Insurance) та ін. Поява Інтернету позитивно вплинула на здешевлення електронної комерції за рахунок низької собівартості інформаційних послуг, що призвело до появи нових віртуальних торговельних фірм та збутових організацій. Найбільш поширеними є Інтернет – магазини та Інтернет – аукціони, які пропонують широкий спектр товарів та послуг. Отже, Інтернет виконує роль глобального електронного ринку, даючи змогу швидко укласти угоди, здійснювати купівельні операції та проводити платежі. При цьому, скорочується час на пошук партнерів, прийняття рішень, доставку товару, так як компанії за короткий часовий термін одержують необхідну їм інформацію про запити кожного окремого замовника й автоматично надають продукти й послуги у відповідності до їх бажань. Також електронні засоби використовуються для організації ділової взаємодії комерційних структур з державними організаціями, регіональною та місцевою владою, науковими установами, тощо. Інтернет стає основою інноваційних методів ведення бізнесу. Це особливо відчувається в умовах економічної кризи, так як впровадження нових інформаційних технологій у виробництво, торгівлю і послуги сприяє появі сучасних віртуальних підприємств та їх мережових об'єднань. Використання Інтернет-мережі спільно з інформаційними технологіями роблять віртуальний бізнес привабливим й економічно прибутковим. Нові методи обміну інформацією стимулюють виникнення інноваційних форм організації бізнесу. Впроваджуючи їх, компанії та окремі підприємства стають більш конкурентоспроможними, так як змінюються застарілі принципи організації праці на нові, модернізуються трудові відносини.

Стрімке зростання кількості користувачів Інтернет-послугами указує на те, що в країні поступово формується інформаційне суспільство. Досліджуючи проблему формування такого суспільства У. Мартін підкреслював, що інформація є важливим стимулятором змін у суспільстві [9], а В.Федотова підкреслювала, що зрушення, які відбуваються на початку третього тисячоліття у світовій економіці, політиці, культурі, супроводжуються спільними світовими тенденціями: глобалізацією соціального простору, зростанням глобального ризику та ситуацією невизначеності для людського суспільства [4, с.29]. Висновки зроблені цими та іншими дослідниками [8], указують на величезний вплив інформації на соціально-економічне, політичне та культурне життя суспільства. А основним продуктом, який буде активно рухати суспільство у напрямі соціально-економічного прогресу будуть інформаційно-комунікаційні технології, знання і наукові дослідження, інтелектуальні послуги.

Основні засади розвитку інформаційного суспільства у глобальному масштабі започатковані як на рівні Всесвітнього саміту так і на рівні країн Європи. Всесвітній саміт з розвитку інформаційного суспільства визначає його як «суспільство, орієнтоване на людей, відкрите для усіх і спрямоване на розвиток, у якому кожний може створювати інформацію і знання, мати до них доступ, користуватися і обмінюватися ними, даючи змогу окремим особам, громадянам і народам повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи своєму сталому розвитку і підвищуючи якість свого життя» [10].

У Рекомендаціях Європейській раді інформаційне суспільство трактується як таке, що створюється внаслідок нової індустріальної революції на базі інформаційних і телекомунікаційних технологій та на базі інформації, яка є виразником знання людей. Завдяки технологічному прогресу в такому суспільстві оброблення, накопичення, отримання і обмін інформацією у будь-якій її формі – звуковій, письмовій або візуальній – не обмежені за відстанню, часом і обсягами [11].

У відповідності до Законів України одним з пріоритетних напрямів розвитку держави є розбудова інформаційного суспільства, у якому сукупність суспільних відносин у різних сферах людської діяльності (політика, культура, особисте життя, тощо) повинна ґрунтуватися на засадах широкого використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що дає змогу кожній людині створювати інформацію та накопичувати знання, скеровуючи їх на зміцнення економіки країни та покращення життєдіяльності населення.

Висновки

1. Досліджено проблеми розвитку інформації у сучасному світі та визначено роль інформаційно-комунікаційних технологій у становленні інформаційної економіки й інформаційного суспільства у глобальному економічному середовищі. На наш погляд, інформаційне суспільство можна розуміти як складну, багатофункціональну систему, що використовує знання, інформацію та інформаційні технології як джерело зростання техніко-технологічного прогресу, що скеровується суспільством з метою покращення якості життя кожної людини.

2. Встановлено, що формування інформаційної економіки та інформаційного суспільства в Україні здійснюється у відповідності до державної інформаційної політики, окресленої чинними законодавчими документами. У стратегічній перспективі розбудова інформаційної економіки та інформаційного суспільства дасть можливість зміцнити економічні позиції України у глобальному економічному

середовищі та підвищити добробут населення країни.

Список використаної літератури

1. Бек У. Что такое глобализация. Москва: Прогресс. Традиция, 2001. 89с.
2. Малик І.П. Тенденції розвитку інформаційної економіки в Україні. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2013. Вип. 1 (14). С.25-34.
3. Халімон Т.М. Інформаційні технології як платформа ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств. *«Економіка. Менеджмент. «Бізнес»*. 2016. №4 (18). С. 67-74.
4. Федорова В.Г. Модернизация и глобализация: образцы России в XXI веке. Москва: ИФ РАН, 2002. 208с.
5. Петренко В.С., Карнаушенко А.С. Фактори підприємницького зовнішньоекономічного ризику в умовах глобалізації. *Інтелект XXI*. 2018. №1. С. 24-28
6. Бугорский В.Н. Сетевая экономика. Москва: Финансы и статистика, 2008. 256с.
7. Соснін О.В. Місце інформаційної діяльності в інноваційній моделі розвитку економіки України. *Стратегічна панорама*. 2004. №1. С. 170-176.
8. Піддубна Л.В. Інформація як складова економічного розвитку суспільства. *Зовнішня торгівля, право, економіка, фінанси*. 2012. №3. С.122-131.
9. Martin W.J. The Global Information Society. USA: Aslib Gower, 1995. 233р.
10. Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства. Підсумкові документи. Видання Міністерства транспорту та зв'язку України. – Державний департамент з питань зв'язку та інформації. Київ, 2006.
11. Боровік Л. В. Інновації–основний метод активізації інвестиційних процесів у сільському господарстві. *Фінансовий простір*. 2020. №1(37). С. 8 – 15.

References

1. Bek U. Chto takoe hlobalyzatsyya [What is globalization]. Moscow, Prohress. Tradytssyya, 2001. 89p.
2. Malyk I.P. Tendentsiyi rozvytku informatsiynoi ekonomiky v Ukrayini [Trends in the development of the information economy in Ukraine]. *Visnyk Skhidnoyevropeys'koho universytetu ekonomiky i menedzhmentu* [Bulletin of the Eastern European University of Economics and Management], 2013, no. 1 (14), pp.25-34.
3. Khalimon T.M. Informatsiyni tekhnolohiyi yak platforma efektyvnoho upravlinnya konkurentospromozhnisty pidpryyemstv [Information technologies as a platform for effective management of enterprise competitiveness]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes* [Economy. Management. Business], 2016. no.4 (18), pp. 67-74.
4. Fedorova V.H. Modernyzatsyya y hlobalyzatsyya: obraztsy Rossyy v XXI veke [Modernization and globalization: examples of Russia in the XXI century]. Moscow, YF RAN, 2002. 208p.
5. Petrenko V.S., Karnauschenko A.S. Faktory pidpryyemnytskoho zovnishnoekonomichnoho ryzkyu v umovakh hlobalyzatsiyi [Factors of entrepreneurial foreign economic risk in the context of globalization]. *Intelekt XXI* [Intelligence XXI]. 2018. vol.1. pp. 24-28.
6. Buhorskyu V.N. Setevaya ékonomyka [Network economics]. Moscow, Fynansy y statystyka, 2008. 256p.
7. Sosnin O.V. Mistse informatsiynoi diyalnosti v innovatsiynyi modeli rozvytku ekonomiky Ukrayiny [The place of information activity in the innovative model of economic development of Ukraine]. *Stratehichna panorama* [Strategic panorama]. 2004. vol.1, pp. 170-176.
8. Piddubna L.V. Informatsiya yak skladova ekonomichnoho rozvytku suspil'stva [Information as a component of economic development of society]. *Zovnishnya torhivlya, pravo, ekonomika, finansy* [Foreign trade, law, economics, finance]. 2012. vol.3. pp.122-131.
9. Martin W.J. The Global Information Society. USA: Aslib Gower, 1995. 233p.
10. Vsesvitniy samit z pytan informatsiynoho suspilstva. Pidsumkovi dokumenty. Vydannya Ministerstva transportu ta zvyazku Ukrayiny [World Summit on the Information Society. Final documents. Publication of the Ministry of Transport and Communications of Ukraine]. – Derzhavnyy departament z pytan zvyazku ta informatsiyi [State Department of Communications and Information]. Kyiv, 2006.
11. Borovik L. V. Innovatsiyi–osnovnyy metod aktyvizatsiyi investytsiynykh protsesiv u silskomu hospodarstvi [Innovations – the main method of activation of investment processes in agriculture]. *Finansovy prostir* [Financial space], 2020, vol.1(37), pp. 8 – 15.